

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เป้าหมายของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ การนำเสนอรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบงบประมาณระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยกับในต่างประเทศ
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

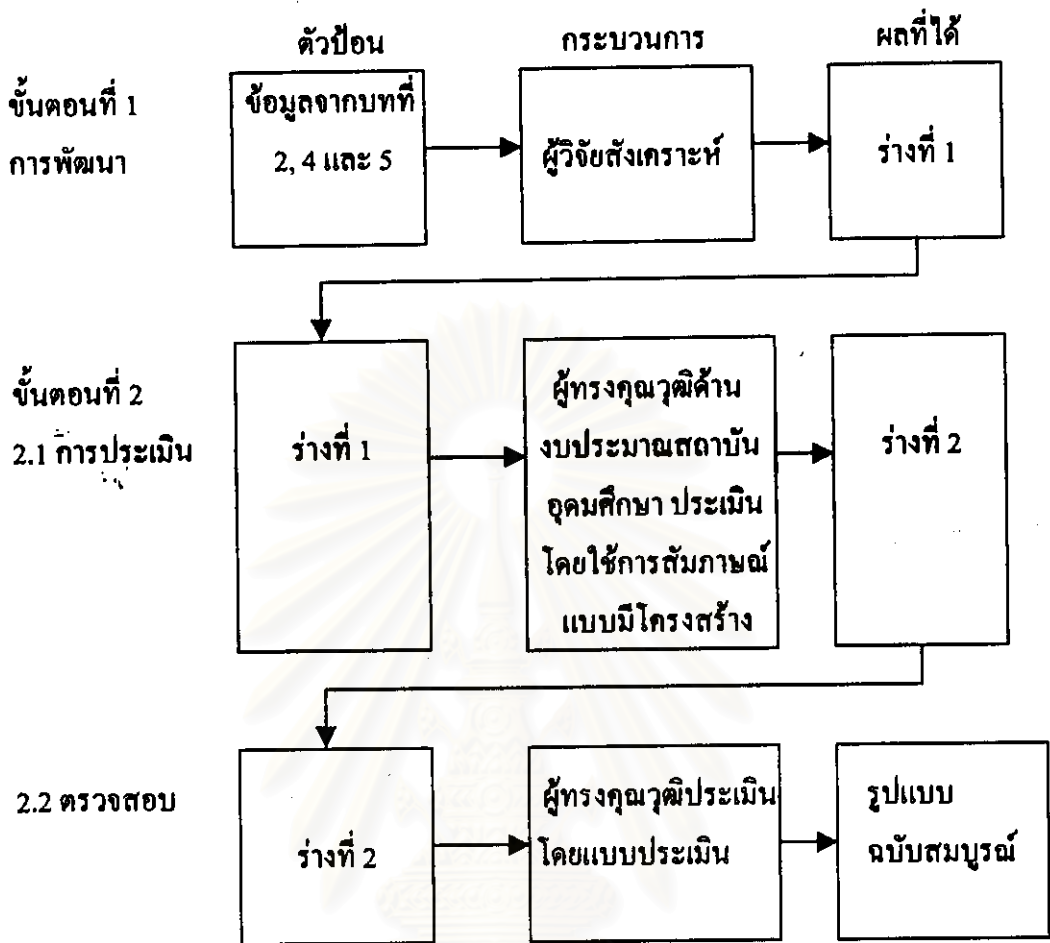
ขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อให้ผลการวิจัยบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบ และขั้นตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยใช้การสังเคราะห์จากเอกสารข้อมูลที่เป็นผลจากการศึกษา เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยใช้รูปแบบการประเมินโดยอิงผู้ทรงคุณวุฒิ

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษา

ในการที่จะพัฒนารูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษานั้น ผู้วิจัยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการงบประมาณ ซึ่งทำให้ได้ทฤษฎี หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการงบประมาณ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณของรัฐ เพื่อมาวางกรอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้ได้โครงสร้างการบริหารงบประมาณ โครงสร้างงบประมาณและปัญหาที่เกี่ยวกับการงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนารูปแบบงบประมาณใหม่ที่ไม่ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องประสบปัญหาในการดำเนินงานที่เกิดจากการงบประมาณในรูปแบบปัจจุบัน

ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนารูปแบบงบประมาณใหม่ที่ไม่ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องประสบปัญหาในการดำเนินงานที่เกิดจากการงบประมาณในรูปแบบปัจจุบัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์นักการศึกษาระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบงบประมาณในต่างประเทศ ทำให้ได้ แนวคิดในการจัดสรรงบประมาณของรัฐให้กับการศึกษาระดับอุดมศึกษา รูปแบบการจัดสรรงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวคิดและหลักการประกอบการพัฒนารูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการงบประมาณ ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ได้กรอบความคิดเชิงทฤษฎีมากำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ (Context Unit) ดังนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วย

- ความสำคัญของงบประมาณแผ่นดินในระดับประเทศและระดับหน่วยงาน
- หลักการที่สำคัญของการงบประมาณ
- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการงบประมาณ

1.2 กระบวนการงบประมาณ ประกอบด้วย

- วงจรของการงบประมาณ 4 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียม การอนุมัติ การใช้

และการติดตามประเมินผล

- องค์ประกอบของการงบประมาณ 2 ด้าน คือ รายรับและรายจ่าย

1.3 รูปแบบงบประมาณ ประกอบด้วย

- รูปแบบงบประมาณที่มีบทบาทต่างๆ กัน ประกอบด้วย รูปแบบงบประมาณเพื่อการควบคุม รูปแบบงบประมาณเพื่อการจัดการ รูปแบบงบประมาณเพื่อการวางแผนและรูปแบบงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาในการจัดสรรทรัพยากร

- การจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานในรูปแบบเงินอุดหนุน
- การพัฒนารูปแบบงบประมาณแผ่นดินในประเทศไทย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของระบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ จะครอบคลุมเกี่ยวกับความเป็นมาและโครงสร้างการบริหารงาน ระบบงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

2.1 ประเด็นที่ศึกษา

- ความเป็นมา ปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ

โครงสร้างทางการบริหาร โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งเอกสารอื่น

- โครงสร้างระบบงบประมาณ โครงสร้างหน่วยงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระเบียบการจัดการทรัพย์สิน ระเบียบการเงิน ระเบียบพัสดุ และระเบียบเงินรายได้ต่าง ๆ

2.2 เอกสารที่ศึกษา ได้แก่ หนังสือ รายงานการวิจัย วารสาร รายงานการบัญชีวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 กฎระเบียบข้อบังคับ ทางด้านการเงินเงินรายได้ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย เอกสารแผนงาน คู่มืองบประมาณ คู่มือการปฏิบัติงานการเงินและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบเก็บข้อมูลจากเอกสาร เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมีประเด็นหลักคือ ความเป็นมา ปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างและกระบวนการ (รายละเอียดในภาคผนวก ก และ ข)

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการบันทึกอย่างละเอียดแต่เรื่อง (Record Unit) โดยแยกเอกสารแต่ละประเภท เอกสารที่เรียกชื่อต่างกัน แต่มีเนื้อหาสาระที่เหมือนกันจะถือเป็นเอกสารประเภทเดียวกัน เมื่อวิเคราะห์เอกสารแต่ละประเภทแล้ว จึงนำมาจัดลงในหมวดเรื่องที่ทำการศึกษา เช่น กฎระเบียบต่าง ๆ รูปแบบงบประมาณ กระบวนการงบประมาณ ระบบสนับสนุน

2.5 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยจะศึกษารายละเอียด ขั้นตอน งบประมาณต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 10 แห่ง ดังนี้

2.5.1 สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้รูปแบบงบประมาณ PPBS

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.5.2 ประเภทมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐที่ใช้รูปแบบงบประมาณ Block Grant คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ

3.1 หมวดเรื่องที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบ

3.1.1 แนวคิดในการจัดสรรงบประมาณให้กับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมถึง ระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักการในการสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในด้านของงบประมาณ

3.1.2 กระบวนการจัดสรรงบประมาณให้กับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมถึงรูปแบบงบประมาณ ขั้นตอนในการจัดสรรงบประมาณ โครงสร้างของหน่วยงาน โครงสร้างของระบบงบประมาณ ระบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนการงบประมาณ

3.1.3 กระบวนการงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมถึง ขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียม การอนุมัติ การใช้ และการติดตามประเมินผล งบประมาณภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศนั้น ๆ รวมทั้งการวางโครงสร้างการบริหารของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ

3.2 เครื่องมือที่ใช้

3.2.1. แนวเก็บข้อมูลจากเอกสารเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ โดยมีประเด็นหลัก 3 ประเด็น คือ แนวคิด กระบวนการจัดสรรงบประมาณ กระบวนการงบประมาณในสถาบันอุดม

3.2.2 แนวการสัมภาษณ์ ซึ่งพัฒนาตามหมวดเรื่องที่ทำการศึกษาในข้อ 3.1

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบเก็บรวบรวมข้อมูลเก็บข้อมูลตามหมวดเรื่องที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบ โดยแยกเอกสารแต่ละประเภทเก็บรายละเอียดที่ต้องการบันทึก (Recording Unit) อย่างละเอียดของทุกเอกสารแล้วจึงนำมาแยกประเภทตามหมวดเรื่องที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์ตามหมวดเรื่องที่ทำการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบงบประมาณในต่างประเทศ เพื่อบรรยายสรุป และแสดงตาราง เปรียบเทียบในประเด็นต่าง ๆ ตามแบบการเก็บข้อมูล โดยกำหนดประเด็นการเปรียบเทียบ

- โครงสร้างการบริหารงบประมาณ มีการจัดหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านงบประมาณการศึกษา

- ระบบอุดมศึกษา ปรัชญาการศึกษา รูปแบบการศึกษา
- รูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา โดยศึกษาแนวคิด

กระบวนการจัดสรร และกระบวนการงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา

3.5 แหล่งข้อมูล เอกสารงานวิจัย รายงานการสัมมนา รายงาน เอกสารรายงานประจำปี จากแหล่งต่าง ๆ และปีการศึกษาดังนี้

- 3.5.1 ฝ่ายการศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- 3.5.2 สำนักงานงบประมาณ
- 3.5.3 สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ
- 3.5.4 สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
- 3.5.5 ห้องสมุด British Council
- 3.5.6 ห้องสมุด USIS
- 3.5.7 ผู้ทรงคุณวุฒิทางการอุดมศึกษา (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ง)

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบงบประมาณขึ้นแล้ว เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และถูกต้องในการนำเสนอ นั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการประเมินรูปแบบงบประมาณที่พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

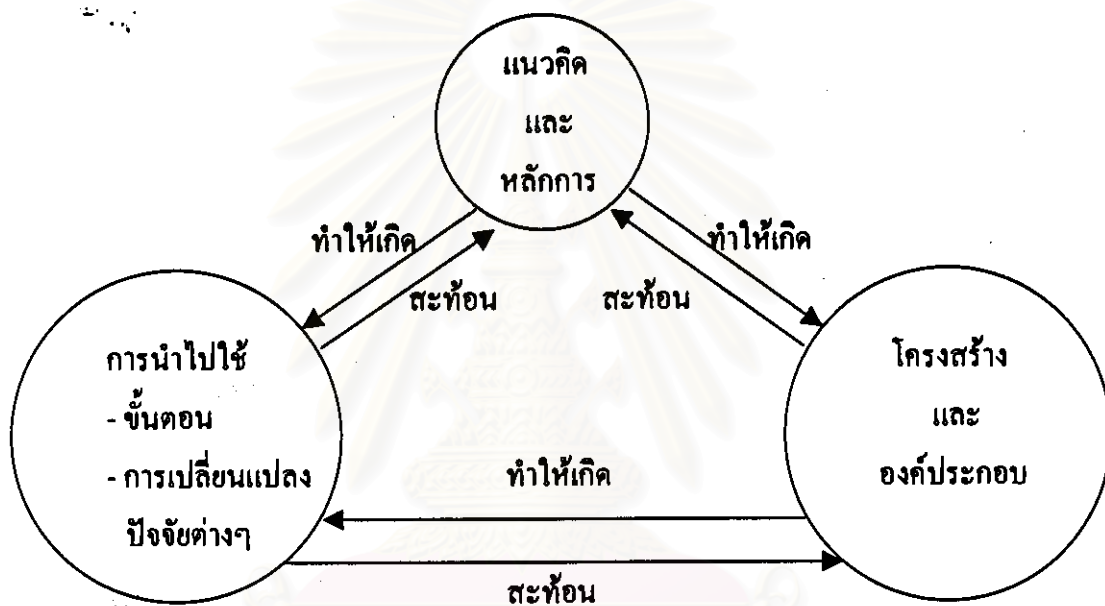
1. การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ใน (ร่างที่ 1) รูปแบบงบประมาณ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
2. การสอบถามความคิดเห็นซ้ำในประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นแตกต่างกันจากการสรุปการสัมภาษณ์เพื่อการประเมิน(ร่างที่2) เพื่อนำผลสรุปมาพัฒนาเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ใน (ร่างที่ 2) รูปแบบงบประมาณ โดยใช้แบบประเมิน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ใน (ร่างที่ 1) รูปแบบงบประมาณ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของส่วนประกอบในรูปแบบงบประมาณที่นำเสนอ

1.1 การพัฒนา (ร่างที่ 1) รูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา มีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง แนวคิด หลักการของรูปแบบงบประมาณที่เสนอซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพัฒนาการของการงบประมาณและสถาบันอุดมศึกษา อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต หลักการอุดมศึกษาและหลักการงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในระบบราชการ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเป้าหมาย คือ คุณลักษณะของสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบงบประมาณที่นำเสนอนี้เป็นกลไก (Means) ดังนั้นเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น รูปแบบงบประมาณจึงมีหลักการอย่างไร

ส่วนที่สอง กระบวนการงบประมาณ ซึ่งจะครอบคลุมโครงสร้าง งบประมาณคือ รายรับและรายจ่าย วงจรงบประมาณ คือ การกำหนดเทอมงบประมาณ ปีงบประมาณ กระบวนการงบประมาณทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียม การอนุมัติ การบริหาร และการติดตามตรวจสอบ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างทางการบริหารงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องมีองค์กรต่าง ๆ ที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องขององค์ประกอบของงบประมาณ กระบวนการงบประมาณ

ส่วนที่สาม การนำรูปแบบงบประมาณที่เสนอนี้ไปใช้ปัจจัยที่มีผลต่อการงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อรูปแบบงบประมาณเปลี่ยนไป คือ ปัจจัยทางการเมือง หมายถึงการกำหนดนโยบายต่างๆ ปัจจัยทางกฎหมาย หมายถึงการตรากฎหมายต่าง ๆ การแก้ไขกฎหมายบางฉบับเพื่อไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้งบประมาณในรูปแบบที่นำเสนอ ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงบทบาทและ โครงสร้างหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างการบริหารงานภายในสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนาระบบสนับสนุนต่างๆเพื่อรองรับรูปแบบงบประมาณที่เสนอนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบงบประมาณที่นำเสนอครั้งนี้

ในการพัฒนาโครงสร้างรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาโครงสร้างรูปแบบงบประมาณขึ้น และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านระบบงบประมาณตรวจสอบความตรงในเชิงโครงสร้างเพื่อให้เกิดความครบถ้วน และถูกต้อง ก่อนดำเนินการพัฒนาเนื้อหารายละเอียดลงในเอกสาร โครงสร้างรูปแบบงบประมาณ

1.2 การพัฒนาแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบงบประมาณ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยให้มีประเด็นในการประเมินครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดในรูปแบบงบประมาณที่นำเสนอและให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงในเชิงเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ประกอบการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตามประเด็นในแบบประเมิน โดยใช้เวลาสัมภาษณ์ ท่านละประมาณ 60-90 นาที (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ข)

1.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจะประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามแบบประเมินที่กำหนดเกณฑ์การประเมินค่าไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด หรือ มีความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก หรือ มีความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง หรือ มีความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย หรือ มีความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุดหรือ มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัย จะแบ่งกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 3 กลุ่ม คือ จากสถาบันอุดมศึกษา จากทบวงมหาวิทยาลัย และจากสำนักงานงบประมาณ แต่ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยไม่

สามารถสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัยได้ครบถ้วน ดังนั้นเพื่อให้เนื้อหาในรูปแบบมีความหลากหลายมากขึ้น จึงกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ 3.5 หากข้อใดต่ำกว่านี้ผู้วิจัยจะนำกลับไปถามซ้ำ

1.2.3 ผู้วิจัยถอดเทปสรุปการสัมภาษณ์ส่งกลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบก่อนนำมาประกอบการแก้ไขเป็นร่างที่ 2

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การสอบถามความคิดเห็นซ้ำในประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นแตกต่างกัน

เพื่อให้เป็นการตรวจสอบความคิดเห็น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสอบถามความคิดเห็นซ้ำในประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นแตกต่างกันจากการสรุปการสัมภาษณ์เพื่อการประเมิน (ร่างที่ 2) เพื่อนำผลสรุปมาพัฒนาเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์และโดยการตรวจสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา คำนี้เป็นการถามความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบประเมินความคิดเห็นเฉพาะประเด็นที่มีความแตกต่างกันเป็นที่การเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เป็นเหตุผลสนับสนุน (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ฉ) โดยส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบอีกครั้งก่อนนำมาสรุปจัดทำรูปแบบให้มีความสมบูรณ์

การนำเสนอรายงานการวิจัย

หลังจากผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยจะได้จัดทำรายงานการวิจัย ประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

บทที่ 4 สภาพปัจจุบันและปัญหาการงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยการบรรยายประกอบตารางสรุป

บทที่ 5 เปรียบเทียบรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยกับต่างประเทศ โดยการบรรยายประกอบตารางสรุป

บทที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างและประเมินรูปแบบงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยการบรรยายแผนภูมิรูปแบบความสัมพันธ์ มีตารางสรุปวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ \bar{X} และ S.D.

บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 1 สรุปขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ปรึกษา	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	ความเป็นมา ปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการ โครงสร้างทางการบริหาร โครงสร้างระบบงบประมาณ โครงสร้างหน่วยงาน และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับระบบงบประมาณ ระเบียบการจัดการทรัพย์สิน ระเบียบการเงิน ระเบียบพัสดุ และระเบียบเงินรายได้ต่าง ๆ ปัญหาด้านการงบประมาณ	การศึกษาเอกสาร เครื่องมือที่ใช้แบบวิเคราะห์เนื้อหา (ภาคผนวก ก)	เอกสารที่ศึกษา <ul style="list-style-type: none"> ▪ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ▪ พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ▪ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ▪ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 ▪ พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย ▪ กฎระเบียบข้อบังคับ ทางด้านการเงิน เงินรายได้ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ▪ เอกสารแผนงาน ▪ คู่มืองบประมาณ ▪ คู่มือการปฏิบัติงานการเงิน และ ▪ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 	สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้รูปแบบงบประมาณ PPBS <ul style="list-style-type: none"> ▪ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ▪ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ▪ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ▪ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ▪ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ▪ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ▪ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ▪ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ▪ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประเภทมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ ที่ใช้รูปแบบงบประมาณ Block Grant คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 	วิเคราะห์โดยการบันทึกอย่างละเอียดแต่ละเรื่อง (Record Unit) โดยแยกเอกสารแต่ละประเภทเอกสารที่เรียกชื่อต่างกัน แต่มีเนื้อหาสาระที่เหมือนกัน จะถือเป็นเอกสารประเภทเดียวกัน เมื่อวิเคราะห์เอกสารแต่ละประเภทแล้ว จึงนำมาจัดลงในหมวดเรื่องที่ทำการศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ปรึกษา	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
<p>2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบงบประมาณระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเทศไทยกับในต่างประเทศ</p>	<p>แนวคิดในการจัดสรรงบประมาณให้กับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมถึงระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักการในการสนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาในด้านของงบประมาณ</p> <p>กระบวนการจัดสรรงบประมาณให้กับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมถึงรูปแบบงบประมาณขั้นต้นในการจัดสรรงบประมาณ</p> <p>กระบวนการงบประมาณในสถาบันอุดมศึกษา โครงสร้างของหน่วยงาน โครงสร้างของระบบงบประมาณ ระบบบัญชีเพื่อสนับสนุนการงบประมาณ</p>	<p>การศึกษาเอกสาร และ การสัมภาษณ์ผู้บริหารงบประมาณ (ภาคผนวก ข)</p>	<p>เอกสารงานวิจัย รายงานการสัมมนาคุณงาน เอกสารรายงานประจำปี จากแหล่งต่างๆ คู่มืองบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ในสหราชอาณาจักร เอกสารแนะนำสภาพจัดสรรเงินทุน เพื่อสถาบันอุดมศึกษาในอังกฤษ</p> <p>รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof.Dr.Jame Hough 2. Prof.Dr.William Gareth 3. Prof.Dr.Adrian Ziderman 4. Prof.Maureen Woodhall 5. Mr.Mike Davidge 6. Mr.Ian Lewis 7. Mr.Rama Thirunamachaudran 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ฝ่ายการศึกษาดังประเทศ สำนักงาน ก.พ. ▪ สำนักงบประมาณ ▪ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ ▪ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ▪ หอสมุด British Council ▪ Center for Higher Education Royal Holloway College of London University, UK. ▪ Higher Education Funding Council for England. UK. ▪ Open University, Milton Kynes, UK. ▪ University of West of England, UK. 	<p>การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p> <p>โดยการวิเคราะห์ตามหมวดเรื่องที่ทำ การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับรูปแบบงบประมาณในต่างประเทศ เพื่อบรรยายสรุปและแสดงตารางเปรียบเทียบในประเด็นต่างๆ ที่ทำการศึกษา</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ปรึกษา	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
<p>3. เพื่อนำเสนอรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย</p>	<p>ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ</p> <p>1. แนวคิดและหลักการ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายคือ คุณลักษณะของสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบงบประมาณที่น่าเสนอนี้ เป็นกลไก (Means) ดังนั้นเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้น รูปแบบงบประมาณจึงมีหลักการอย่างไร</p> <p>2. โครงสร้างและองค์ประกอบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างทางการบริหารงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องมีองค์การต่างๆ ที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบของงบประมาณและกระบวนการงบประมาณ</p> <p>3. การนำรูปแบบงบประมาณไปใช้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบงบประมาณที่น่าเสนอครั้งนี้</p>	<p>สังเคราะห์เอกสาร</p>		<p>สังเคราะห์จากเอกสารข้อมูลที่เป็นผลจากการศึกษาเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2</p>	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ปรึกษา	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
<p>3. เพื่อนำเสนอรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ต่อ)</p>	<p>ขั้นตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยใช้วิธีการประเมินโดยอิงผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้</p> <p>มีส่วนประกอบ 4 ส่วน ดังนี้</p> <p>ส่วนที่หนึ่ง หลักการอุดมศึกษา</p> <p>ส่วนที่สอง หลักการงบประมาณ</p> <p>ส่วนที่สาม กระบวนการงบประมาณ ซึ่งจะครอบคลุมโครงสร้างงบประมาณคือ รายรับและรายจ่าย วงจรงบประมาณ คือ การกำหนดเทอมงบประมาณ ปีงบประมาณ กระบวนการงบประมาณทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียม การอนุมัติ การบริหาร และการติดตามตรวจสอบ</p> <p>ส่วนที่สี่ การนำรูปแบบงบประมาณไปใช้ ปัจจัยที่มีผลต่อการงบประมาณสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>แนวการสัมภาษณ์ตามแบบประเมิน ภาคผนวก ก</p> <p>แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบงบประมาณ</p> <p>ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นโดยให้มีความประคั้นในการประเมินครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด ในรูปแบบงบประมาณที่เสนอ โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้</p> <p>5 = เหมาะสมหรือเป็นไปได้มากที่สุด</p> <p>4 = เหมาะสมหรือเป็นไปได้มาก</p> <p>3 = เหมาะสมปานกลาง หรือเป็นไปได้ปานกลาง</p> <p>2 = เหมาะสมน้อยหรือเป็นไปได้น้อย</p> <p>1 = เหมาะสมน้อยที่สุดหรือเป็นไปได้น้อยที่สุด</p>	<p>ภาคผนวก ข</p> <p>รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินรูปแบบงบประมาณ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบราชการ 2. ศาสตราจารย์ นพ.อดุลย์ วิริยะเวชกุล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย 3. รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย 4. รองศาสตราจารย์ ดร.พินิต ระคนานุกุล - รองอธิการบดีฝ่ายการคลังและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4. รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ศรีประสารณ์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 		<p>ผู้วิจัยถอดเทปสรุปการสัมภาษณ์วิเคราะห์ร่วมกับผลการประเมิน เพื่อสร้างแบบประเมินรอบที่ 2 ส่งกลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นก่อนนำมาประกอบการแก้ไขเป็นร่างที่ 3</p> <p>การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินโดยใช้สถิติ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน</p> <p>การวิเคราะห์เนื้อหาจากการตรวจสอบความคิดเห็นที่แตกต่าง</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ปรึกษา	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
<p>3. เพื่อนำเสนอรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ต่อ)</p>	<p>เมื่อรูปแบบงบประมาณเปลี่ยนไปคือ ปัจจัยทางการเมือง : การกำหนดคนโยกย้ายต่าง ๆ ปัจจัยทางกฎหมาย : การครากกฎหมายต่าง ๆ การแก้ไขกฎหมายบางฉบับเพื่อไม่เป็นการอุปสรรคต่อการใช้งบประมาณในรูปแบบที่นำเสนอ ปัจจัยทางการบริหาร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงบทบาทและโครงสร้างหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานภายในสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนาระบบสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อรองรับรูปแบบงบประมาณ</p>	<p>แบบสอบถามความคิดเห็นซ้ำ ในประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นแตกต่างกัน เพื่อให้เป็นการตรวจสอบความคิดเห็นผู้วิจัยจึงได้ทำการสอบถามความคิดเห็นซ้ำ ในประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นแตกต่างกันจากการสรุปการสัมภาษณ์เพื่อการประเมิน (ร่างที่ 2) เพื่อนำผลสรุปมาพัฒนาเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ (ภาคผนวก ฉ)</p>	<p>6. รองศาสตราจารย์ นที ขลิบทอง รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 7. รองศาสตราจารย์ พุดนิจ ปิยะอนันต์ อาจารย์ผู้สอน ทางด้านการบัญชีภาครัฐ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 8. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบริรักษ์ กอบคิ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณวไล อธิวาสน์พงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี</p>		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ปรึกษา	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบงบประมาณสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ต่อ)			11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชษฐ์ หัวหน้าภาควิชาพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา 12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนศักดิ์ บำยเที่ยง รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล มงคลโรจน์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 14. อาจารย์ ดร.อมรวิทย์ นาคทรรรถ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยนโยบาย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประเด็นที่ทำการศึกษา

